

BESCHRIJVENDE NOTA VAN DE BOUWAANVRAAG INZAKE DE BOUW VAN TWEE WINDTURBINES TE HERENTALS

1. VOORWERP VAN DE AANVRAAG.

Ten noorden van de E313, de autosnelweg Hasselt – Antwerpen, ter hoogte van Herentals, wenst EDF-Luminus twee windturbines te plaatsen met een vermogen van maximaal 3,6 MW elk (= 3.600 kW).

Aantal windturbines:	3
Vermogen per windturbine:	Maximaal 3 MW
Rotordiameter:	Maximaal 120 m
Tiphoogte:	Maximaal 149,4 m

De windturbines worden voorzien op volgende coördinaten (Lambert BE GDII):

Windturbine	x	y
Windturbine 1	181.978	205.416
Windturbine 2	182.369	205.299

De stroomproductie van deze windturbines wordt geschat op maximaal 7.480.000 kWh per windturbine per jaar. Deze stroom zal worden geïnjecteerd op het publieke elektriciteitsnet.

Er wordt slechts één type windturbine voorzien, namelijk een traagdraaiende drie - wiekige windturbine op een gesloten metalen of betonnen mast (pyloon, geen vakwerkmast). De transformator voor omvorming van laag- (690 V) naar middenspanning (15 kV), bevindt zich de gondel van de windturbine. Alle windturbines en toebehoren zijn uitgevoerd in eenzelfde kleur uitgevoerd, namelijk gebroken wit; alleen de mastvoet kan een andere kleur krijgen. De windturbines zijn gecertificeerd volgens IEC61400.

De aanvraag wordt gedaan voor:

- De plaatsing van twee windturbines voor de productie van elektriciteit, met elk drie wieken, mast en alle functionele componenten die noodzakelijk zijn voor de exploitatie van de windturbines;
- De funderingen van de windturbines;
- De klantencabines voor de levering en opname van elektriciteit aan het openbare net;

- De tijdelijke toegangswegen noodzakelijk voor het bereiken van de windturbines in het kader van de bouw en constructie van de windturbines, de cabines en de aanleg van kabels;
- De permanente toegangswegen noodzakelijk voor het bereiken van de windturbines in het kader van de bouw, constructie en exploitatie van de windturbines, de cabines en de aanleg van kabels;
- De aanleg van ondergrondse kabels voor de levering van de geproduceerde energie aan het openbare net;
- De aanleg van de tijdelijke werkplatformen, noodzakelijk voor de bouw en constructie van de windturbines;
- De aanleg van de permanente werkplatformen, noodzakelijk voor de bouw en constructie van de windturbines;
- Werfinrichtingen zoals tijdelijke toiletten en tijdelijke werfcabines.

Er zijn geen terrein aanlegwerken gepland.

2. DE RUIMTELIJKE CONTEXT VAN DE GEPLANDE WERKEN.

2.1. HET FEITELIJK UITZICHT EN DE TOESTAND VAN DE PLAATS WAAR DE WERKEN WORDEN GEPLAND.

2.1.1. ALGEMENE KADERING.

De stad Herentals ligt ten noordoosten van de Vlaamse Ruit in het arrondissement Turnhout en behoort tot de Kempische As. De Kempische As is een rij van opeenvolgende kleinstedelijke gebieden bestaande uit: Herentals, Geel, Mol, Lommel en Overpelt- Neerpelt.

Herentals is geselecteerd als structuurondersteunend kleinstedelijk gebied en wordt behalve door Heist-op-den-Berg omgeven door buitengebieden. Herentals geldt als goed uitgeruste kleine stad volgens de stedelijke hiërarchie uit verschillende wetenschappelijke analyses.

Bovendien bevindt Herentals zich aan de rand van het stedelijk netwerk op Vlaams niveau, nl. de Kempische As. De Kempische As bestaat uit de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau Herentals, Geel, Mol, Lommel, Neerpelt-Overpelt en de gemeenten Olen en Hamont-Achel. Dit stedelijk netwerk is een verstedelijkt gebied.

Herentals functioneert als een scharnierpunt tussen twee assen, nl. de Kempische As en het Economisch Netwerk Albertkanaal. Herentals kan onderverdeeld worden in Herentals stad: kleinstedelijk gebied als verdichtingspunt op een rij steden omringd

door open ruimten en natuurlijke elementen (Kleine Nete, Grote Nete, Heuvelrug) en Herentals poort: hoogdynamisch beginpunt van het economische netwerk en multimodaal logistiek knooppunt van provinciaal niveau op een smalle band tussen infrastructuur (E313 / Albertkanaal / spoorweg.)

De rol van Herentals wordt als volgt samengevat:

- knooppunt van stedelijke functies (sport en recreatie, kleinhandel, onderwijs, diensten);
- geen groei ten koste van naburige grote natuurlijke gehelen die ontwikkeld moeten worden;
- Poort op provinciaal niveau in het economisch netwerk van het Albertkanaal met multimodale potenties.

De stad Herentals wil zich profileren als een herkenbaar en dynamisch kleinstedelijk gebied met een uitstraling naar de omgeving en een rustig en aantrekkelijk buitengebied.

Als eerste stad in een rij van stedelijke gebieden heeft Herentals een belangrijke scharnierfunctie. Enerzijds worden ter hoogte van Herentals de gebieden van het Economisch Netwerk Albertkanaal en de Kempische As aan elkaar gekoppeld. Anderzijds is Herentals gelegen op de overgang tussen de Centrale Kempen en Zuiderkempen.

Het voorgenomen project wordt gepland in een regio die gekenmerkt wordt door nabij zeer belangrijke structuurbepalende elementen. Ten Noorden van het project bevindt zich het Albertkanaal, ten zuiden de E313 en ten Westen het industrieterrein Wolfstee – Klein Gent en de spoorweg Mechelen-Brussel, Antwerpen, Turnhout en Hasselt-Genk.

Het Albertkanaal, het kanaal Herentals-Bocholt (ook Kempisch kanaal genoemd), de E313, de Ringlaan (R15) en een aantal steenwegen zijn structurerende elementen voor de gemeente. Het Albertkanaal vormt een opvallende ruimte die, samen met het kanaal Herentals- Bocholt, het zuiden van de gemeente domineert. Het Albertkanaal en de E313 zijn de oorzaak geweest van het verschuiven van het zwaartepunt van de economische activiteiten van het centrum naar de rand van de stad.

Belangrijk is ook dat het project wordt gesitueerd nabij het industrieterrein Wolfstee en Klein Gent. Het betreft een bedrijventerrein aan weerszijde van de autosnelweg. Het bedrijventerrein wordt langs de westzijde begrensd door de spoorlijn naar Antwerpen, langs de noordzijde door de bufferzone langs de oude spoorlijn naar Aarschot, langs de oostzijde door de steenweg naar Herenthout en langs de zuidzijde door agrarisch gebied (grondgebied Herenthout.). Het vormt een

ruimtelijk samenhangend geheel dat gestructureerd wordt door een rastervormige ontsluiting met hoofdassen parallel aan de E313. Het bedrijventerrein heeft een eigen afrittencomplex.

2.1.2. AFBAKENING VAN HET PROJECT.

De lijnopstelling van twee windturbines loopt parallel met de sterk structuurbepalende lijn die gevormd wordt door de E 313 en wordt afgelijnd door de hoogspanningslijn en de spoorweg. Deze structurerende landschapselementen werden specifiek geselecteerd, als aanknopingspunten voor de realisatie van het beoogde project. Door het realiseren van deze lijnopstelling worden de typische kenmerken van de landschapsstructuur duidelijk versterkt.

- De lijnopstelling van windturbines loopt parallel met de belangrijke structuurbepalende hoofdweg E313 (Antwerpen-Hasselt). De E313 ontsluit de Kempen voor het wegverkeer. De E313 vormt op Europees niveau een belangrijke vervoerscorridor.
- Tevens situeert zich in de nabijheid van het project een spoorweg, zowel voor personen (naar Mechelen-Brussel, Antwerpen, Turnhout en Hasselt-Genk) als voor vrachtverkeer (IJzeren Rijn).
- Ten slotte wordt de omgeving sterk bepaald door de aanwezigheid van een 70 kV hoogspanningsleiding die de geplande locatie voor de plaatsing van de windturbines kruist.

Deze drie structuurbepalende lijneninfrastructuren vormen een essentieel onderdeel van het lokale landschap. Het is met deze structuren dat het voorgenomen project perfect kan worden gekoppeld.

Dit project wordt zonder meer gerealiseerd in conformiteit met de principes van de gedeconcentreerde bundeling die één van de essentiële elementen vormt van het Structuurplan Vlaanderen. De lijnopstelling van windturbines bevestigt de lokale lijninfrastructuren en geeft een extra structurerende dimensie aan het landschap.

Om een landschappelijk zo rustig en zo sterk mogelijk beeld te bekomen, hebben de windturbines eenzelfde hoogte.

De dynamische en duurzame ontwikkeling van het gebied wordt verzekerd zonder het functioneren van de structuurbepalende functies van het buitengebied aan te tasten.

2.2. DE ZONERINGSGEGEVENS VAN HET GOED.

Het gebied waarin de windturbines worden gepland is ingedeeld als landbouwgebied (De stad Herentals behoort tot het gewestplan Herentals-Mol (17)) en als klasse II in het windplan Vlaanderen.

De windturbines zijn gesitueerd op volgende percelen:

Percelen	ID KADASTRAAL PERCEEL	AFDELING	SECTIE	NUMMER
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13302D1012/00_000	2	D	1012
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13302D1013/00_000	2	D	1013
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13302D1014/00_000	2	D	1014
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13302D1010/00_000	2	D	1010
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0382/00_000	3	A	382
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0411/00A000	3	A	411A
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0410/00_000	3	A	410
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0401/00_000	3	A	401
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0400/00C000	3	A	400C
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0400/00B000	3	A	400B
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0398/00_000	3	A	398
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0414/00A000	3	A	414A
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0415/00B000	3	A	415B
Provincie Antwerpen, Stad Herentals	13027A0415/02A000	3	A	415/02A

2.3. DE OVEREENSTEMMING VAN DE AANVRAAG MET DE WETTELIJKE CONTEXT.

Het gebied waarin de windturbines worden gepland is ingedeeld als landbouwgebied (De stad Herentals behoort tot het gewestplan Herentals-Mol (17))¹. Voor het betrokken gebied zijn geen BPA's of GRUPS van toepassing.

Door toepassing van het nieuwe decreet op de Ruimtelijke Ordening, wordt de inplanting van een windturbine rechtstreeks vergunbaar voor percelen die overeenkomstig het gewestplan in een agrarisch gebied zijn gelegen.

Inzake de vergunbaarheid van de windturbine in landbouwgebied verwijzen we naar de volgende bepalingen:

¹ In bijlage tien werd een nota gevoegd waarin de mogelijke effecten worden beschreven van de windturbines op de het landbouwgebied.

In toepassing van art. 4.4.9. §1 VCRO mag het vergunningverlenende bestuursorgaan bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning in een gebied dat sorteert onder de voorschriften van een plan van aanleg, afwijken van de bestemmingsvoorschriften, indien het aangevraagde kan worden vergund op grond van de voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen, vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het besluit van 11 april 2008.

Het eerste lid laat geen afwijkingen toe op de voorschriften van het plan van aanleg die betrekking hebben op de inrichting en het beheer van het gebied.

§2. Voor de toepassing van §1, eerste lid, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een plan van aanleg alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid, of in de concordantie/ijst, bepaald krachtens voornoemd artikel 7.4. 13, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan overige concordanties vaststellen.

Het gebied is bestemd voor de beroepslandbouw. Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn toegelaten. Een landbouwbedrijfszetel mag alleen de noodzakelijke bedrijfsgebouwen en de woning van de exploitanten bevatten, alsook verblijfsgelegenheid, verwerkende en dienstverlenende activiteiten voor zover die een integrerend deel van het bedrijf uitmaken. In het gebied zijn ook aan de landbouw verwante bedrijven toegelaten voor zover hun aanwezigheid in het agrarisch gebied nuttig of nodig is voor het goed functioneren van de landbouwbedrijven in de omgeving en ze gevestigd worden in bestaande landbouwbedrijf zetels. Die bedrijven moeten een directe en uitsluitende relatie hebben met de aanwezige

landbouwbedrijven door afname of toelevering van diensten of producten. Primaire bewerking of opslag van producten kan worden toegelaten. Verwerking van producten is uitgesloten, met uitzondering van mestbehandeling en mestvergistings. Er moet rekening gehouden worden met de schaal en de ruimtelijke impact van deze bedrijven. Daarbij wordt ten minste aandacht besteed aan:

- de relatie met de in de omgeving aanwezige functies;

- de invloed op de omgeving wat het aantal te verwachten gebruikers of bezoekers betreft; de invloed op de mobiliteit en de verkeersleefbaarheid;
- de relatie met de in de omgeving van het gebied vastgelegde bestemmingen.

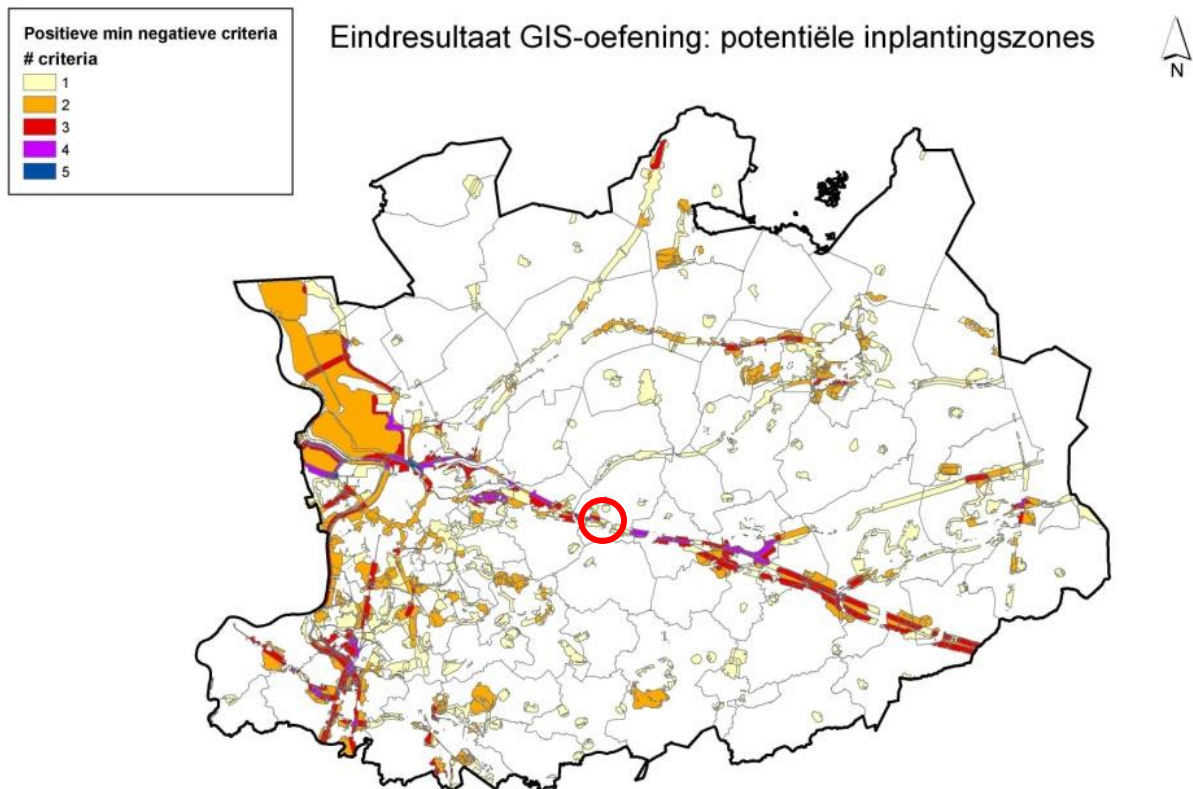
Voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen, zijn de volgende werken, handelingen en wijzigingen eveneens toegelaten:

- het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op het al dan niet toegankelijk maken van het
- gebied voor educatief of recreatief medegebruik,
- waaronder het aanleggen, inrichten of uitrusten van paden voor niet-gemotoriseerd verkeer;
- het herstellen, heraanleggen of verplaatsen van bestaande openbare wegen en nutsleidingen;
- de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en de landschapswaarden;
- **het aanbrengen van windturbines en windturbineparken, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(mogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd.**

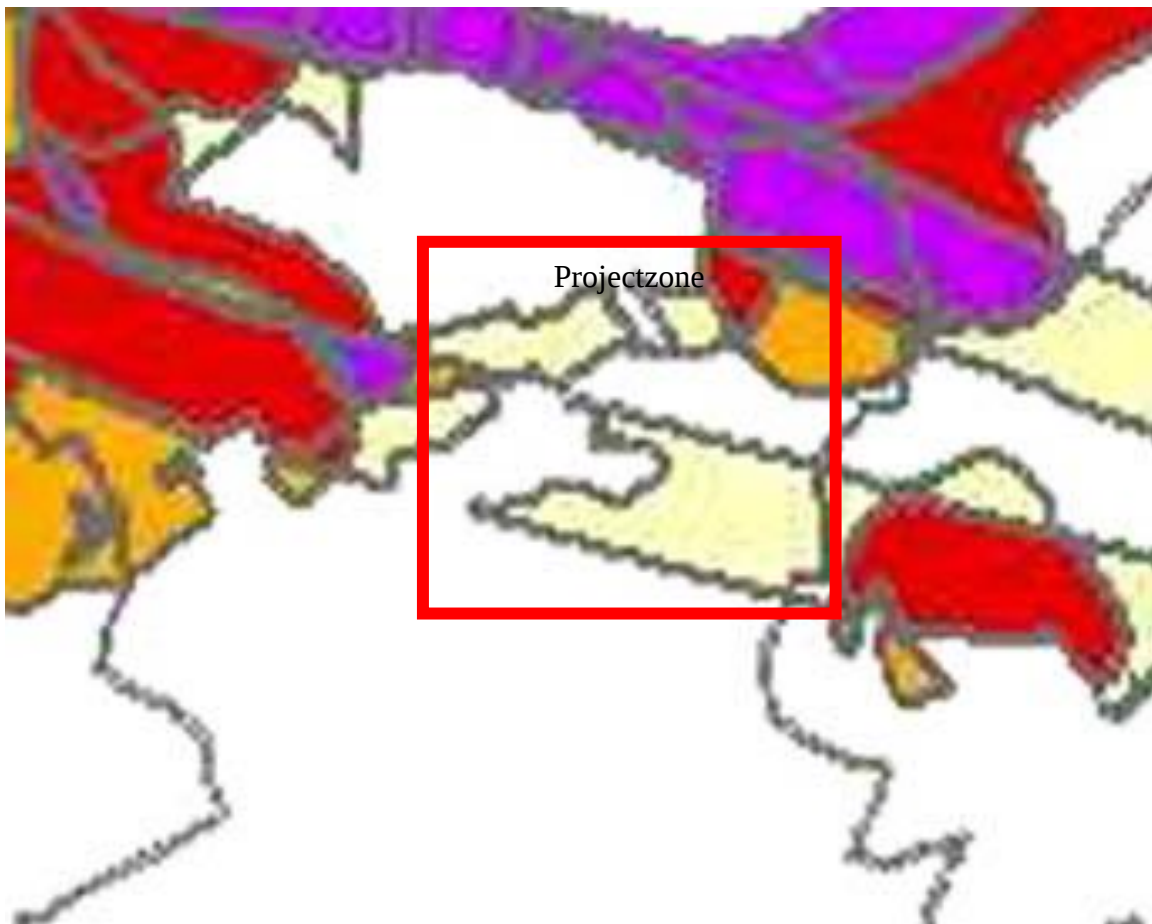
2.4. DE OVEREENSTEMMING VAN DE AANVRAAG MET DE RUIMTELIJKE CONTEXT.

Voor de motivering van de locatiekeuze vertrekken we vanuit de GIS- Screening die is opgemaakt door de Provincie Antwerpen. Om te vermijden dat een wildgroei van windturbines ontstaat, vroeg de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar aan de provincie Antwerpen om te onderzoeken waar grote windturbines best geclusterd ingeplant kunnen worden. Deze GIS - screening vormt mee een kader voor de inplanting van grote windturbines in Antwerpen en is een advies en suggestie aan de Vlaamse overheid. De provincie Antwerpen voerde deze screening in de periode 2008-2010 uit. Hiervoor werden ook de intercommunales en de gemeenten aangesproken.

Met de GIS - screening wordt een kader geboden voor een geclusterde inplanting van grote windturbines, door potentiële inplantinglocaties af te bakenen. Hierbij vertrekt de Provincie Antwerpen vanuit het ruimtelijk principe dat grote windturbines best zoveel mogelijk geclusterd worden met reeds bestaande infrastructuur (vb. autosnelwegen, grote industriegebieden, ...). Binnen deze zones worden gebieden uitgesloten omwille van hun natuurlijke, landschappelijke waarde of omwille van bewoning. Mogelijke uitgesloten gebieden zijn: de ligging in habitatrictlijngebied, de ligging in een ankerplaats, ... Op deze manier zijn er potentiële inplantinglocaties in de provincie Antwerpen afgebakend, die de basis vormen voor meer gedetailleerd onderzoek. Deze screening werd door de voltallige deputatie van de provincie Antwerpen goedgekeurd op 25 februari 2010. De GIS-oefening resulteerde in een kaart met potentiële inplantingzones, die een indicatie geeft waar de inplanting van grootschalige windturbines verder besproken en afgetoetst kan worden. Aan deze potentiële inplantingzones wordt geen taakstelling gekoppeld (aantal windturbines, benodigde vermogen). Hieronder wordt de kaart weergegeven met de geselecteerde inplantingzones.

Voor het specifiek zoekgebied, die het voorwerp is van deze aanvraag werden volgende locaties geselecteerd:

We zien dat de locatie waar de windturbines worden voorzien deel uitmaakt van de geselecteerde zoekzones door de Provincie Antwerpen. Op de onderstaande kaart wordt dit gebied in detail geanalyseerd op al de mogelijke restricties voor het plaatsen van windturbines.

2.5. DE INTEGRATIE VAN DE BETROKKEN WERKEN IN DE OMGEVING.

Samenvattend kan gesteld worden dat de locatie te Herentals als zone voor windturbines werd weerhouden op basis van volgende elementen:

- Vanwege de ligging, in een gebied met een gunstig windaanbod, komt dit gebied duidelijk in de schijnwerpers;
- Een tweede aspect is de mogelijkheid tot clustering van een windturbinepark met verschillende ruimtelijk belangrijke infrastructuur (het E313, oude spoorweg en de hoogspanningslijn);
- Het project is kleinschalig en kan staat niet in conflict met de beleving van de lokale kleinschalige landschappelijke elementen;
- Een derde aspect is dat er zich in of aansluitend bij deze locatie geen gebieden bevinden met een (potentieel) belang voor het functioneren van

de natuurlijke structuur (potentiële grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling, habitatrichtlijngebieden, beschermde landschappen, ankerplaatsen);

- Een vierde aspect is het feit dat voor de locatie vanuit de lopende of afgeronde structuurplanningsprocessen geen tegenindicaties worden vastgesteld die de inplanting van windturbines op deze locatie onmogelijk maken;
- Ten vijfde wordt de locatie weerhouden in de zoekzones die door de provincie Antwerpen werden gedefinieerd.
- Ten zesde: het project is zeer kleinschalig en niet invasief en kan bestaan zonder de bestaande landschappelijke kleine elementen en de recreatieve landschapsbeleving in het gedrag te brengen;
- En zevende: de windturbines hebben een maximale tiphoogte van 149,4 meter, waardoor de draagkracht van de omgeving niet wordt overschreven;
- Ten achtste: het plan kadert binnen de doelstelling van de Vlaamse regering om bijkomende installaties te voorzien die hernieuwbare energie produceren;
- Tenslotte vergemakkelijkt de bestaande feitelijke toestand de mogelijkheden tot inplanting van windturbines (beperkte aanwezigheid van verspreid liggende bebouwing, een grote obstakelvrije ruimte, aanwezigheid van een toegangsweg).

De impact van het project op de omgeving wordt tevens beperkt door:

- Het zo veel als mogelijk vermijden van de aanleg van permanente toegangswegen;
- Het beperken van de permanente aanleg van werkplatformen

Voor aansluiting op het elektriciteitsnet wordt een elektriciteitscabine (aankomst- en vertrekcellen met de nodige beveiligings-, meet- en telapparatuur) van 560 x 270 cm voorzien per turbine. De voorziene plaats is afhankelijk van de situatie ter plaatse en wordt aangegeven op het inplantingplan.

Voor het plaatsen van een windturbine is relatief gezien niet veel oppervlakte nodig (314 m² per fundering). Onder de funderingssokkel bevinden zich heipalen (de lengte en het aantal zijn aangepast aan het type bodem op de betrokken locatie). Voor het bepalen van de diepte en het type van fundering dient een grondig bodemonderzoek te worden uitgevoerd.

Een toegangsweg van 5 meter breed per windturbine, zal worden aangelegd zodat de bouw en constructiewerken kunnen worden uitgevoerd. De juiste afmetingen en tracés worden weergegeven op de bijgevoegde detailplannen. Het materiaal van de permanente toegangsweg zal bestaan uit steenslag, de tijdelijke toegangsweg bestaat uit rijplaten. De kabels voor de aansluiting van de windturbines op het

elektriciteitsnet lopen ondergronds samen met de toegangsweg. Hiervoor is er dus weinig of geen extra ruimtegebruik noodzakelijk.

Artikel 11.7 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning niet nodig is voor de aanleg van de strikt noodzakelijke toegangen tot en opritten naar installaties van algemeen belang. Het besluit van 16 juli 2010 trad in werking op 1 december 2010.

Ingevolge artikel 2, 4° van het besluit van de Vlaamse regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, worden beschouwd als handelingen van algemeen belang: *‘openbare elektrische leidingen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals transformatorstations, installaties voor de productie van elektriciteit, dienstgebouwen en andere’*.

Uit de samenlezing van deze bepalingen volgt dat de oprichting van windturbines die aangesloten worden op het openbare elektriciteitsnet, handelingen van algemeen belang zijn en dat er geen stedenbouwkundige vergunning nodig is voor de aanleg van de strikt noodzakelijke toegangen tot deze windturbines.

Om een landschappelijk zo rustig en zo sterk mogelijk beeld te bekomen, hebben de windturbines eenzelfde hoogte. De wieken van de windturbine zullen niet draaien over de grens van andere wegen. Er bestaat dus geen probleem inzake het overdraaien van wieken.

De aanvrager is ervan overtuigd dat de inplantingplaatsen, tussenafstanden en windturbinekeuze de meest optimale invulling vormen van de betrokken zone.